

parte creatoris, creaturæ, & modi creandi creaturam esse Deo coæternam, argumenta ipsius sunt Metaphysica eaque admodum accurata. De Bælio & Sulffingero, qui Logomachis in hac Controversia intercedere existimant, ad §. XII. agetur.

§ X.

Momentum hujus Veritatis: Mundum non posse esse æternum, maximum omnino est: opposita enim sententia per pro-nam consequentiam deducit ad negandam dependentiam & productionem Mundi a Deo.

Quamvis Wolffius & Sulffingerus in Diluc. §. 193. sqq. & conclusionem hanc & vim consequentiæ, quæ ex æternitate Mundi deducitur, non tantum non agnoscant, sed etiam negent, ipsum tamen dogma est admodum periculosum. Illustrari hæc possunt ex doctrina Theologica de Articulis fundamentalibus secundariis, quibus oppositi errores primarios per consequentiam destruunt, quamvis erantes hanc consequentiam non videant, aut omnino negent.

§. XI.

Præter hanc autem dependentiam Mundi a Deo alia certa indicia pro novitate Mundi & contra æternitatem ejusdem dari persuasissimus sum, ut existentia Dei inde demonstrari possit.

Indicia hæc cum Matthæo Hale lib. cit. Sect. II. Abbadie de Ver. Rel. Christ. P. I. Sect. I. cap. 7. sqq. in novitate historiarum, regnorum, artium ac scientiarum, Idololatriæ, in defectu naturæ humanæ, in successivis augmentis generis humani, in montium per aquas, pluvias successiva humilitatione aliisque mutationibus globi nostri terr-aquei (de quibus Rajus etiam in libello de mundi initio & fine conferri maxime meretur) collocanda duco. Non ignoro Dn. Wolffium passim e, g. in ratione Prælect. Metaph. §. 43. Dn. Sulffingerum Diluc. §. 199. excipere, a telluris, generis humani novitate non valere consequentiam ad novitatem totius Mundi: sicut etiam Thomas I. Resp. 4. Aristotelis verba lib. I. Meteor. cap. ult. sua facit: Ridiculum esse ex hujusmodi particularibus mutationibus opinionem accipere de novitate mundi totius. Verum miror, Wolffio, cui additio vel subtractio minimæ partis Mundum ita mutaret, ut non amplius foret pristinus vel idem Mundus, tot tantaque indicia novitatis quoad tellurem nostram & genus humanum, videri non afficere totum mundum: Sane si totus mundus esset æternus, h. e. si omnia materialia essent æterna, etiam tellus, etiam genus humanum æternitate gaudere deberent: eum verum falsum sit posterius, falsum etiam est prius, idque per doctrinam de subalternatione fundamento omnium ratiociniorum.

§. XII.

Negari tamen nequit, ex hypothsesibus Wolffianis maximum fore discrimen inter æternitatem Dei, & æternitatem Mundi, si vel maxime hanc statueret.

Tempus